

Motion till riksdagen 2018/19:2527

av Anders Åkesson (C)

Kooperationen i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast inleda arbetet med en nationell handlingsplan för att utveckla den kooperativa företagsformen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Behovet av ett hållbart och långsiktigt näringsliv är större än någonsin. De kooperativa idéerna har medvind i stora delar av världen men i Sverige är företagsformen fortfarande styvmoderligt behandlad. Enbart i Europa engagerar Kooperationen som företagsform 123 miljoner medlemmar och har 5,4 miljoner anställda i 160 000 företag.

Kooperativa företag missgynnade

En föråldrad lagstiftning och ett i relation till Kooperationen gynnande av privata och offentliga företag har gjort att Sverige i jämförelse med vår omvärld hamnat i bakvatten när det gäller idéburet företagande. För att få till en förändring syftande till lika-behandling av olika företagsformer behövs en ökad kunskap hos beslutsfattare, myndigheter m fl.

Det saknas idag en tillräckligt stark infrastruktur i Sverige som stödjer kooperativa företag. Sammanslutningen Coompanion arbetar via ett regeringsuppdrag med rådgivning och affärsutveckling av kooperativa företag med hjälp av blygsamma anslag från Tillväxtverket, och det finns ett antal mikrofonder runt om i Sverige som kan erbjuda lån och garantier till kooperativa företag. Det skulle behöva utredas hur dessa stödstrukturer kan få ytterligare resurser för att kunna fullgöra sin uppgift.

Det finns myter kring Kooperationen – en är att ett kooperativt företag inte behöver gå med vinst. I Kooperationen precis som i all annan företagsamhet är långsiktig lönsamhet en förutsättning för all sund affärsverksamhet. Kooperationen står för en livskraftig idé och hållbar affärsmodell som fungerar utmärkt i den moderna marknads-ekonomi.

Svensk Kooperation har identifierat de 88 företag som omsättningsmässigt är de största kooperativa företagen i Sverige. År 2014 hade de tillsammans en nettoomsättning på 252 miljarder kronor. Antalet anställda var 62 000. Läger men ihop antalet medlemmar/ägare i de 88 företagen blir summan 5,4 miljoner.

Entreprenörskap, långsiktiga visioner och viljan att främja en hållbar samhällsutveckling har alltid präglat kooperativa företag. Det är en solid grund att bygga vidare på. Svensk Kooperation samlar nu alla goda krafter för att stärka näringslivet i Sverige genom mångfald, valfrihet och verkliga alternativ. Utöver detta behövs också hjälp av politiken med att inleda ett arbete med en handlingsplan för utveckling av kooperativt företagande. En sådan handlingsplan skulle kunna bestå av följande delar:

1. Ny lag för ekonomiska föreningar

Moderniseringen av den befintliga lagen var ett steg i rätt riktning. Det behövs dock en helt ny, fristående lag för ekonomiska föreningar. Det är viktigt att arbetet med en sådan ny lag fortsätter och implementeras så snart som möjligt.

2. Ökad tillgång till investeringskapital för kooperativa startup-företag

Kooperativa företag i Sverige, inte minst nystartade, behöver tillgång till investeringskapital. Därför behövs insatser för att stimulera tillväxt av kooperativa företag, exempelvis genom att stärka existerande mikrofonder och kompetensutveckla befintliga banker om hur kooperativa företag fungerar.

3. Likvärdig statistisk bevakning

Ekonomiska föreningar finns ej med i officiell statistik vad gäller exempelvis redovisning av företagsstarter, omsättning etc. De 100 största kooperativa och ömsesidiga företagen har en omsättning på drygt 400 miljarder kronor per år och 100 000 anställda samt 13 miljoner medlemmar, vilket gör dem till en väsentlig del av näringslivet i Sverige.

Bolagsverket, Skatteverket och SCB med flera skall erbjuda samma statistiska underlag om ekonomiska föreningar som man erbjuder om aktiebolag.

4. Likabehandling

Statliga stödstrukturer såsom Vinnova m fl ska behandla alla företagsformer lika vid utlysning av projektstöd etc. Ekonomiska föreningar skall inte diskrimineras jämfört med aktiebolag.

5. Ökad forskning om kooperativa företag och ekonomiska föreningar

Forskningen idag belyser framförallt det aktiebolagsdrivna företagandet i Sverige; mer forskning behövs om kooperativa företag och ekonomiska föreningar.

6. Uppdatering av näringspolitiken så att den stimulerar kooperativt företagande

Näringspolitiken behöver uppdateras för att stimulera kooperativt företagande, genom exempelvis ökade satsningar på rådgivning och stöd i första hand via de organisationer som har detta uppdrag och syfte idag.

7. Ökad kunskap om Kooperation i utbildningsväsendet

Aktiebolagsnormen är väldigt stark även inom utbildningsväsendet. För att öka kunskapen om olika företagsformer måste innehåll om Kooperation bli ett självklart inslag i all utbildning.

Med stöd av det ovan anförda bör riksdagen ge regeringen till känna att man snarast bör inleda arbetet med en nationell handlingsplan för att utveckla den kooperativa företagsformen i Sverige.

Anders Åkesson (C)